

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

З А Т В Е Р Д Ж У Ю

Директор

Олена ГРИБАНОВА

« 17 » вересня 2025

ФІНАНСИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів

галузі знань: 07 управління та адміністрування

спеціальності: 072 фінанси, банківська справа,

страхування та фондовий ринок

освітньо-професійної програми: фінанси і кредит

Укладач: Інна ЩЕБЛИКІНА

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії
економічних дисциплін та менеджменту
Протокол № 1 від «28» серпня 2025
Голова ЦК

Ірина МОРДВІНОВА
(ім'я, прізвище)

Ухвалено Методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «17» вересня 2025
Заступник директора з НМР

Альона ХОДАКОВСЬКА
(підпис)

2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів - 5	Галузь знань 07 управління та адміністрування	Нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність 072 фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки: 2, 3	
Загальна кількість годин – 150 IV семестр - 60 V семестр - 90		4-й сем	5-й сем
		Лекції	
		14 год.	14 год.
Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття освіти: IV семестр – 3 год V семестр – 1,5 год	Освітньо-професійна програма фінанси і кредит	Практичні, семінарські	
		16 год.	28 год.
		Лабораторні	
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	- год.	- год.
		Самостійна робота	
		30 год.	18 год.
		Вид контролю:	
залік	30 год екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінанси» є формування системи знань з теоретичних та практичних аспектів управління фінансами за допомогою фінансових посередників та аналізу фінансових послуг.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Фінанси» є вивчення потреб споживача та можливостей їх задоволення на ринку фінансових послуг різними фінансовими інститутами, основних напрямків державної політики в галузі регулювання фінансових відносин, що виникають на ринку фінансових послуг; набуття вмінь порівняльного аналізу в галузі фінансових послуг та визначення конкретних переваг і вад окремих видів послуг.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває програмні компетентності:

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 09. Здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

ЗК 10. Здатність розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

СК 01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 02. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами законодавства.

СК 03. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної та світової фінансових систем та їх структури.

СК 04. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 18. Здатність до розуміння необхідності й сутності страхових послуг; методів і вироблення навичок організації роботи страховика щодо реалізації страхових послуг. Розуміння особливостей функціонування сучасного страхового ринку та ринку перестраховування України.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни:

PH 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

PH 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

PH 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

PH 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

PH 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

PH 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

PH 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

PH 16. Знати й розуміти теоретичні основи, принципи та механізм функціонування страхового та фондового ринків.

PH 17. Демонструвати належний рівень професійних знань, використовувати сучасні цифрові технології, зокрема інструменти штучного інтелекту, та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Фінанси» базується на знаннях, отриманих під час вивчення таких дисциплін як «Вступ до спеціальності», «Економічна теорія», «Основи бухгалтерського та фінансового обліку», та пов'язана з вивченням таких дисциплін, як «Фінанси підприємств», «Економіка підприємства», «Податкова система», «Гроші та кредит», «Бюджетна система».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Методичні основи теорії фінансів

Модуль 1. Теорія фінансів

Тема 1. Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів

Виникнення фінансової науки як сфери людської діяльності. Сутність та предмет фінансової науки. Сутність, особливість, мета фінансових відносин. Специфічні ознаки фінансів. Централізовані та децентралізовані фонди. Функції фінансів – розподільча та контрольна. Необхідність, призначення і роль фінансів.

Тема 2. Фінансова політика держави

Сутність фінансової політики. Основна мета фінансової політики. Основне завдання фінансової політики держави. Вимоги до фінансової політики держави. Принципи фінансової політики держави. Фінансова стратегія та фінансова тактика. Податкова політика, бюджетна політика та грошово-кредитна політика як невід'ємна частина фінансової політики

держави. Сутність та склад фінансового механізму. Фінансові методи як складові фінансового механізму – фінансове планування і оперативне управління; фінансовий контроль; фінансове забезпечення і фінансове регулювання; фінансове право.

Тема 3. Фінансова система

Поняття фінансової системи. Класифікація фінансових систем. Сутність національної фінансової системи. Сфера державних фінансів. Сфера фінансів суб'єктів господарювання. Сфера фінансового ринку. Сфера міжнародних фінансів. Структуризація фінансової системи відповідно до форм власності. Структуризація фінансової системи відповідно до суб'єктів фінансових відносин. Структуризація фінансової системи за рівнями економічної системи. Внутрішня структура фінансової системи України. Призначення сфери державних фінансів, фінансів комунального сектору економіки, сфери фінансів суб'єктів господарювання, сфери фінансів домогосподарств, фінансового ринку, сфери міжнародних фінансів. Основні принципи побудови фінансової системи. Управління фінансовою системою. Фінансовий апарат та його складові.

Модуль 2. Публічні фінанси

Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання

Поняття суб'єкта господарювання, ознаки його ідентифікації. Класифікація суб'єктів господарювання. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва (підприємств) реального сектору економіки. Поняття підприємництва. Функції фінансів суб'єктів підприємництва. Склад фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва. Принципи організації фінансів підприємств. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва – фінансових установ. Сутність фінансового посередництва. Особливості організації фінансів банківських установ. Особливості організації фінансів інститутів спільного інвестування (ІСІ). Особливості організації фінансів страхових компаній. Фінанси організацій і установ, створених органами виконавчої влади. Фінанси неприбуткових установ і організацій. Фінанси некомерційних організацій – об'єднань громадян.

Тема 5. Податки

Головні передумови виникнення податків. Економічний зміст податків. Сутність, необхідність та функції податків. Збори як особлива форма податкових платежів. Основні характерні особливості податків. Функції податків – фіскальна та розподільно-регулююча. Елементи системи оподаткування - суб'єкт податку, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, база оподаткування, ставка податку, податкова квота, податкові пільги. Класифікація податків. Способи стягування податку. Поняття податкової політики держави. Поняття податкової системи держави. Загальні принципи побудови податкової системи. Організація податкової роботи та діяльність державних податкових органів в Україні. Поняття податкової роботи.

Тема 6. Бюджет

Головні ознаки бюджетних відносин. Соціально-економічна сутність бюджету. Суб'єкти та об'єкти бюджетних відносин. Бюджет держави як об'єктивна економічна категорія. Особливості та ознаки бюджету як економічної категорії. Функції державного бюджету – розподільча, контрольна. Основне призначення бюджету. Бюджетна політика як складова частина економічної і фінансової політики держави. Основні завдання бюджетної політики. Поняття бюджетного механізму. Підсистеми бюджетного механізму. Головні завдання бюджетної політики України. Поняття бюджетного устрою. Структура бюджетної системи України. Основні принципи бюджетної системи України. Економічна сутність і склад доходів бюджету. Економічна сутність і склад видатків бюджету. Класифікація видатків бюджету. Система розпорядників бюджетних коштів. Поняття та ознаки бюджетного фінансування. Форми бюджетного фінансування. Поняття бюджетного процесу. Стадії бюджетного процесу. Бюджетна програма. Бюджетний регламент. Бюджетне планування. Бюджетні права.

Тема 7. Державний кредит і державний борг

Економічна суть державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави. Відмінність державного кредиту від банківського. Види та форми державного кредиту. Державний борг, його структура. Внутрішній та зовнішній, поточний та капітальний державний борг. Причини і наслідки зростання державного боргу. Джерела погашення державного боргу. Обслуговування державного боргу. Методи управління державним боргом. Напрями удосконалення управління й обслуговування державного зовнішнього боргу України.

Розділ 2. Складові фінансової системи держави

Модуль 3. Фінанси бізнес-простору

Тема 8. Місцеві фінанси

Суть місцевих фінансів, причини їх появи. Місцеві фінанси як система. Взаємозв'язок місцевих і державних фінансів. Функції місцевих фінансів. Роль місцевих фінансів у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань в умовах ринкових відносин. Місцеві бюджети – провідна ланка місцевих фінансів. Доходи та видатки місцевих бюджетів. Бюджетний федералізм та фінансове вирівнювання.

Тема 9. Спеціальні цільові фонди держави

Сутність, функції та класифікація державних цільових фондів. Державні цільові фонди соціального спрямування та особливості соціальної політики України. Джерела формування та шляхи використання державних цільових фондів соціального спрямування. Інші централізовані і децентралізовані фонди цільового призначення. Порядок створення і

використання фондів. Роль фондів в фінансовому забезпеченні економічних і соціальних програм. Деякі питання удосконалення системи позабюджетних фондів.

Тема 10. Страховий ринок

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Види страхування. Страхування майна юридичних і фізичних осіб, його види й форми. Особисте страхування його суть і значення в забезпеченні соціального захисту громадян. Види особистого обов'язкового і добровільного страхування. Страхування кредитних і фінансових ризиків, його необхідність, значення та види. Умови страхування кредитних і фінансових ризиків. Страхування відповідальності. Поняття страхового ринку. Учасники страхового ринку. Формування і розвиток страхового ринку в Україні. Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні.

Тема 11. Фінансовий ринок

Поняття про фінансовий ринок, його значення. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Суть фінансового ринку, його роль у мобілізації та розподілі фінансових ресурсів. Складові фінансового ринку. Ринок цінних паперів. Фінансові посередники та їх функції на фінансовому ринку. Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

Модуль 4. Інститути міжнародних фінансів

Тема 12. Фінансовий менеджмент

Сутність, мета і завдання фінансового менеджменту. Об'єкт фінансового менеджменту. Принципи і функції фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту. Рівні фінансового менеджменту. Складові механізми фінансового менеджменту. Система забезпечення фінансового менеджменту. Фінансова стратегія. Фінансова тактика. Управління державними фінансами.

Тема 13. Фінансова безпека держави

Поняття та сфери національної безпеки. Економічна безпека держави як складова національної безпеки. Поняття та ознаки економічної безпеки держави. Об'єкти та суб'єкти економічної безпеки держави.

Поняття національних економічних інтересів. Класифікація національних економічних інтересів. Поняття та класифікація загроз економічній безпеці. Індикатори економічної безпеки.

Сутність фінансової безпеки. Фактори, що визначають фінансову безпеку країни. Головні індикатори фінансової безпеки. Складові фінансової безпеки держави - бюджетна безпека, податкова безпека, боргова безпека, фінансова безпека банківської системи, валютна, грошово-кредитна, інвестиційна безпека, фінансова безпека страхового і фондового ринку.

Механізм забезпечення фінансової безпеки держави, сутність та складові елементи. Індикатори і порогові значення стану фінансової безпеки України. Загальні та специфічні принципи забезпечення фінансової безпеки. Пріоритети національних інтересів України в економічній сфері. Стратегічна мета політики національної безпеки України.

Тема 14. Міжнародні фінанси

Економічна природа і призначення міжнародних фінансів. Поняття фінансового механізму зовнішньоекономічних відносин, його склад. Валютні відносини та валютні системи, їх еволюція. Валютний курс. Види і форми валютних курсів. Валютне регулювання та валютні обмеження: суть і необхідність. Конвертованість валюти та механізм її забезпечення. Міжнародні валютно-фінансові інститути. Міжнародний валютний фонд. Група Світового банку. Універсальні та регіональні банківські інститути та співпраця України з ними.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.	
1	2	3	4	5	6
IV СЕМЕСТР					
Розділ 1. Методичні основи теорії фінансів					
Модуль 1. Теорія фінансів					
Тема 1. Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів	8	2	2	-	4
Тема 2. Фінансова політика держави	8	2	2	-	4
Тема 3. Фінансова система	8	2	2	-	4
Модуль 2. Публічні фінанси					
Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання	12	2	4	-	6
Тема 5. Податки	8	2	2	-	4
Тема 6. Бюджет	8	2	2	-	4
Тема 7. Державний кредит і державний борг	8	2	2	-	4
Разом за розділом 1	60	14	16	-	30
V СЕМЕСТР					
Розділ 2. Складові фінансової системи держави					
Модуль 3. Фінанси бізнес-простору					
Тема 8. Місцеві фінанси	9	2	4	-	3
Тема 9. Спеціальні цільові фонди держави	9	2	4	-	3
Тема 10. Страховий ринок	9	2	4	-	3
Тема 11. Фінансовий ринок	9	2	4	-	3
Модуль 4. Інститути міжнародних фінансів					
Тема 12. Фінансовий менеджмент	8	2	4	-	2
Тема 13. Фінансова безпека держави	8	2	4	-	2

Тема 14. Міжнародні фінанси	8	2	4	-	2
Разом за розділом 2	60	14	28	-	18
Екзамен	30	-	-	-	30
Разом	90	14	28		48
Усього годин	150	28	44	-	78

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів	2
2	Фінансова політика держави	2
3	Фінансова система	2
4	Фінанси суб'єктів господарювання	2
5	Податки	2
6	Бюджет	2
7	Державний кредит і державний борг	2
8	Місцеві фінанси	2
9	Спеціальні цільові фонди держави	2
10	Страховий ринок	2
11	Фінансовий ринок	2
12	Фінансовий менеджмент	2
13	Фінансова безпека держави	2
14	Міжнародні фінанси	2
Разом		28

6. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів	2
2	Фінансова політика держави	2
3	Фінансова система	2
4	Фінанси суб'єктів господарювання	4
5	Податки	2
6	Бюджет	2
7	Державний кредит і державний борг	2
8	Місцеві фінанси	4
9	Спеціальні цільові фонди держави	4
10	Страховий ринок	4
11	Фінансовий ринок	4
12	Фінансовий менеджмент	4
13	Фінансова безпека держави	4
14	Міжнародні фінанси	4
Разом		44

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів	4
2	Фінансова політика держави	4
3	Фінансова система	4
4	Фінанси суб'єктів господарювання	6

5	Податки	4
6	Бюджет	4
7	Державний кредит і державний борг	4
8	Місцеві фінанси	3
9	Спеціальні цільові фонди держави	3
10	Страховий ринок	3
11	Фінансовий ринок	3
12	Фінансовий менеджмент	2
13	Фінансова безпека держави	2
14	Міжнародні фінанси	2
Разом		48

Індивідуальне завдання

IV СЕМЕСТР

Індивідуальне завдання з дисципліни «Фінанси» складається із наступних форм роботи:

- 1) написання наукового есе;
- 2) складання тематичного фінансового кросворду.

Перелік тем для написання наукового есе розташовані в системі електронного забезпечення навчання Moodle за посиланням: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=60971>

Або опрацювання економічного курсу «Особистий та сімейний бюджет» на освітній платформі Prometheus за посиланням <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/personal-and-family-budget/>

V СЕМЕСТР

Індивідуальне завдання з дисципліни «Фінанси» складається із наступних форм роботи:

- 1) написання наукового есе;
- 2) складання тематичного фінансового кросворду.

Перелік тем для написання наукового есе розташовані в системі електронного забезпечення навчання Moodle за посиланням: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=91012>

Або опрацювання економічного курсу «Основи фінансів та інвестицій» на освітній платформі Prometheus за посиланням <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/finance-investment-basics/>

8. Види контролю і система накопичення балів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Програмні результати навчання	Усього балів
IV СЕМЕСТР					
1	Відповіді на семінарських заняттях (теми 1-3)	Модуль 1. Теорія фінансів	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 2 бали. Неповна відповідь на питання семінару – 1,5 бали. Фрагментарна відповідь на питання семінару – 1 бал. Коротке повідомлення по темі – 0,5 балів.	Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень	6
	Практичне завдання з теми «Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Поєднайте поняття з його правильним визначенням. Заповніть рисунок, визначивши ознаки фінансів. Зробіть доповідь на тему «Еволюція фінансів України».	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Практичне завдання з теми «Фінансова політика держави»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Поєднайте поняття з його правильним визначенням. Заповніть таблицю Складові фінансового механізму. Визначте принципи фінансової політики держави.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Практичне завдання з теми «Фінансова система»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Назвіть терміни за змістом. Побудуйте фінансову систему, структуруючи її відповідно до форм власності; основних суб'єктів фінансових відносин; рівнів економічної системи. Побудуйте внутрішню структуру фінансової системи України.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Теоретичне	Питання для підготовки: Предмет	Тестове завдання за кожною темою		6

	завдання – тест у СЕЗН Moodle (за темами 1,2,3)	фінансової науки. Суть і функції фінансів. Фінансова політика держави. Фінансова система	складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання, студент отримує 0,1 бал. Всього 2 бали.	особистого професійного розвитку.	
	Завдання для самостійної роботи (за темами 1-3)	Питання для підготовки: Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів. Фінансова політика держави. Фінансова система	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Модульна контрольна робота 1 (теми 1-3)	Питання для підготовки: Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів. Фінансова політика держави. Фінансова система	Модульна контрольна робота складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,3 бали.		6
Усього годин за ЗМ 1					30
2	Відповіді на семінарських заняттях (теми 4-7)	Модуль 2. Публічні фінанси	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 2 бали. Неповна відповідь на питання семінару – 1,5 бали. Фрагментарна відповідь на питання семінару – 1 бал. Коротке повідомлення по темі – 0,5 балів.	Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності. Вміти розв'язувати складні задачі у	8
	Теоретичне завдання – тест у СЕЗН Moodle (за темами 5,7)	Питання для підготовки: Податки. Державний кредит і державний борг	Тестове завдання за кожною темою складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання, студент отримує 0,1 бал. Всього 2 бали.		4
	Практичне завдання з теми «Фінанси суб'єктів господарювання»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Поєднайте поняття з його правильним визначенням. Розв'яжіть задачі.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Практичне	Вимоги до виконання: Визначте, чи	3 бали – студент правильно виконав		3

	завдання з теми «Податки»	правильними є твердження. Поєднайте поняття з його правильним визначенням. Допишіть речення за змістом. Розв'яжіть задачі.	завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.	спеціалізованих сферах професійної діяльності. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	
	Практичне завдання з теми «Бюджет»	Вимоги до виконання: Зробіть порівняльну характеристику державного та бюджетного устрою України та Німеччини. Проаналізуйте бюджетні системи федеративної та унітарної країн і дайте їм характеристику за етапами. На основі аналізу єдності бюджетної системи і автономності кожного бюджету, визначте переваги і недоліки бюджетної системи, побудованої за принципом єдності.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.	Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.	3
	Завдання для самостійної роботи (за темами 4-7)	Питання для підготовки: Фінанси суб'єктів господарювання. Податки. Бюджет. Державний кредит і державний борг	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Модульна контрольна робота 2 (теми 4-7)	Питання для підготовки: Фінанси суб'єктів господарювання. Податки. Бюджет. Державний кредит і державний борг	Модульна контрольна робота складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,3 бали.		6
Усього годин за ЗМ 2					30
Загальна кількість годин за поточний контроль знань					60
	Індивідуальне завдання	Виконання індивідуального завдання передбачає написання наукового есе та складання тематичного фінансового кросворду або опрацювання економічного курсу «Особистий та сімейний бюджет» на освітній платформі Prometheus за посиланням https://prometheus.org.ua/prometheus-	Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання індивідуального завдання, становить 20 балів.		20

		free/personal-and-family-budget/ З вимогами до виконання та оформлення індивідуального завдання студенти можуть ознайомитись на сторінці курсу у СЕЗН Moodle			
Підсумковий семестровий контроль					
Залік	Тестування	Тестування проводиться в СЕЗН Moodle	Тестове завдання складається з 50 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,4 бала.		20
Загальна кількість годин за курс					100
V SEMESTR					
3	Відповіді на семінарських заняттях (теми 8-11)	Модуль 3. Фінанси бізнес-простору	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 2 бали. Неповна відповідь на питання семінару – 1,5 бали. Фрагментарна відповідь на питання семінару – 1 бал. Коротке повідомлення по темі – 0,5 балів.	Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.	8
	Теоретичне завдання – тест у СЕЗН Moodle (теми 8,9)	Питання для підготовки: Місцеві фінанси. Спеціальні цільові фонди держави.	Тестове завдання за кожною темою складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання, студент отримує 0,1 бал. Всього 2 бали.	Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності. Демонструвати навички	4
	Практичне завдання з теми «Місцеві фінанси»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Поєднайте поняття з його правильним визначенням. Розв'яжіть задачі. Допишіть речення за змістом.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Практичне завдання з теми «Страховий ринок»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Поєднайте поняття з його правильним визначенням. Розв'яжіть задачі.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно,		3

	Практичне завдання з теми «Фінансовий ринок»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Поєднайте поняття з його правильним визначенням. Розв'яжіть задачі. Продовжіть речення за змістом.	наявні помилки. 3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.	самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.	3
	Завдання для самостійної роботи (за темами 8-11)	Питання для підготовки: Місцеві фінанси. Спеціальні цільові фонди держави. Страховий ринок. Фінансовий ринок.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Модульна контрольна робота 1 (теми 8-11)	Питання для підготовки: Місцеві фінанси. Спеціальні цільові фонди держави. Страховий ринок. Фінансовий ринок.	Модульна контрольна робота складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,3 бали.		6
Усього годин за ЗМЗ					30
4	Відповіді на семінарських заняттях (теми 12-14)	Модуль 4. Інститути міжнародних фінансів	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 2 бали. Неповна відповідь на питання семінару – 1,5 бали. Фрагментарна відповідь на питання семінару – 1 бал. Коротке повідомлення по темі – 0,5 балів.	Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у	6
	Практичне завдання з теми «Фінансовий менеджмент»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Сформулюйте особливості роботи фінансового менеджера в умовах централізовано-планової економіки і ринкової економіки. Дайте характеристику основних складових фінансового менеджменту. Напишіть визначення за змістом.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Практичне завдання з теми	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Поєднайте	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає.		3

	«Фінансова безпека держави»	поняття з його правильним визначенням. Розкрийте сутність трактувань стосовно економічної і фінансової безпеки держави. Дайте характеристику загальних та специфічних принципів забезпечення фінансової безпеки.	2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.	процесі професійної діяльності. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності. Демонструвати навички	
	Практичне завдання з теми «Міжнародні фінанси»	Вимоги до виконання: Визначте, чи правильними є твердження. Поєднайте поняття з його правильним визначенням. Напишіть визначення за змістом.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.	самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.	3
	Теоретичне завдання – тест у СЕЗН Moodle (теми 12-14)	Питання для підготовки: Фінансовий менеджмент. Фінансова безпека держави. Міжнародні фінанси.	Тестове завдання за кожною темою складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання, студент отримує 0,1 бал. Всього 2 бали.		6
	Завдання для самостійної роботи (за темами 12-14)	Питання для підготовки: Фінансовий менеджмент. Фінансова безпека держави. Міжнародні фінанси.	3 бали – студент правильно виконав завдання. Помилки немає. 2 бали – завдання виконано, але наявні неточності у відповіді. 1 бал – завдання виконано неповно, наявні помилки.		3
	Модульна контрольна робота 2 (теми 12-14)	Питання для підготовки: Фінансовий менеджмент. Фінансова безпека держави. Міжнародні фінанси.	Модульна контрольна робота складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,3 бали.		6
Усього годин за ЗМ 4					30
Загальна кількість годин за поточний контроль знань					60
	Індивідуальне завдання	Виконання індивідуального завдання передбачає написання наукового есе та складання тематичного фінансового кросворду або опрацювання економічного курсу «Основи фінансів та інвестицій» на освітній платформі Prometheus за	Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання індивідуального завдання, становить 20 балів.		20

		<p>посиланням https://prometheus.org.ua/prometheus-free/finance-investment-basics/ З вимогами до виконання та оформлення індивідуального завдання студенти можуть ознайомитись на сторінці курсу у СЕЗН Moodle</p>			
Підсумковий семестровий контроль					
Екзамен	Практичне завдання	<p>Розв'язати задачу. Приклади типових завдань наведено на сторінці курсу у СЕЗН Moodle</p>	<p>Результат розв'язку студентом задачі оцінюється за такою шкалою: – 10 балів – студент повністю та правильно розв'язав задачу, є пояснення до розрахунків; може самостійно сформулювати висновки за результатами розрахунків; – 7-9 балів – студент розв'язав задачу з технічними помилками, може пояснити хід проведених розрахунків; 4-6 – студент правильно вписав формулу, за якою розв'язується задача, але при розв'язуванні задачі наявні окремі помилки, які змінили результат; 1-3 – студент правильно вписав формулу, за якою розв'язується задача, але задача розв'язана невірно.</p>		10
	Тестування	Тестування проводиться в СЕЗН Moodle	Тестове завдання складається з 40 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,25 бала.		10
Усього за підсумковий семестровий контроль					20
Зальна кількість годин за курс					100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>12-бальна шкала</i>	<i>30-бальна шкала</i>	<i>100-бальна шкала</i>	<i>Шкала ECTS</i>	<i>4-бальна шкала</i>	<i>Національна шкала екзамен/залік*</i>
1	0-3	0-34	FX	2	Незадовільно
2	4-6	35-49			
3	7-9	50-59			
4	10-12	60-64	E	3	Задовільно
5	13-15	65-69			
6	16-18	70-74	D	4	Добре
7	19-21	75-79	C		
8	22-24	80-84			
9	25-27	85-89	B	5	Відмінно
10	28	90-93	A		
11	29	94-97			
12	30	98-100			

*Оцінювання заліку: зараховано/не зараховано

9. Рекомендована література

Основна:

1. Наконечна Ю. Л. та ін. Фінанси. Практикум. Київ : Київський університет, 2021. 303 с.
2. Рудюк Л. В. та ін. Фінанси підприємств : навч. посіб. / за наук. ред. О. В. Захарчука. Київ : Ун-т «Україна», 2021. 288 с.
3. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. 317 с.
4. Фінанси : підручник. 2-ге вид., доп. та перероб. / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І. О. Лютого. Київ, 2023. 716 с.
5. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. – 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
6. Фінанси : підруч. / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.

Додаткова:

1. Грушко В. І., Наконечна О. С., Чумаченко О. Г. Фінанси : підручник / за ред. В. І. Грушка. Київ : Ліра-К, 2020. 599 с.

2. Тріпак М. М., Гарбарець І. О. Загальнодержавні фінанси : навч.-метод. посіб. / за ред. М. М. Тріпака. Кам'янець-Подільський : ТНЕУ, 2020. 431 с.
3. Фінанси об'єднаних територіальних громад : навч. посіб. / авт.: Н. С. Ситник, А. В. Стасишин, О. Р. Західна та ін. ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. 536 с.
4. Фінанси бюджетних установ : навч. посіб. / авт. кол.: Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека, О. В. Люта та ін. ; за заг. ред. Н. А. Дехтяр. Суми : Сумський державний університет, 2020. 229 с.
5. Баранник Л. Б., Корягіна Т. В. Соціальний захист громадян : навч. посіб. Вид. 3-тє, допов. і перероб. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 271 с.
6. Дулік Т. О. Оподаткування в Україні : навч. посіб. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. Ч. 1: Основи оподаткування. 225 с.
7. Карлін М. І. Суспільні фінанси в умовах демократії : навч. посіб.; вид. 2-ге, допов. і перероб. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 227 с.
8. Мицак О. В., Андрейків Т. Я., Чуй І. Р. Міжнародні фінанси : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 195 с.
9. Фінанси : практикум / за ред. І. О. Лютого ; кол. авт.: І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій та ін. Київ : Ліра-К, 2020. 352 с.
10. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування : навч. посіб. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.

Інформаційні ресурси

1. Посилання на курс «Фінанси» в системі електронного забезпечення навчання Moodle : <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=223>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Асоціації страховальників України. URL : <http://www.insurhelp.org.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>.
6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. URL : <https://www.nssmc.gov.ua>.

